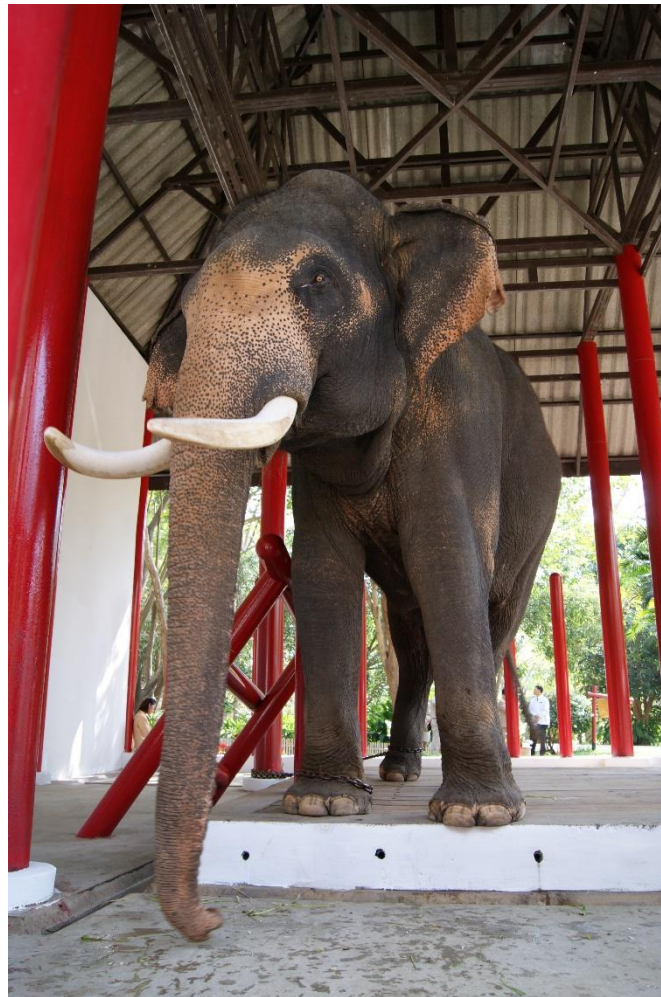

พลายทองสุก...ช้างเผือกเชือกกล้าสุดในรัชกาลที่ ๙

น.สพ.ดร.สิทธิเดช มหาสาวังกุล

เรื่องของพลายทองสุก เป็นเรื่องราวที่น่ามหัศจรรย์ หรือเสมือนเป็นนิยายทนายทนายเจ้าคุณปู่ อะไรทำนองนั้น ช้างพลายทองสุก เป็นเผือก หรือ ช้างสำคัญ ที่ค้นพบโดยบังเอิญ ถือเป็นช้างเผือกเชือกกล้าสุดในรัชกาลที่ ๙ ที่ตกทอดมาถึงรัชกาลที่ ๑๐ หลังจากที่ ไปตระเวนล่าช้างป่า ในป่าถึง ๑๗ ปี ก่อนที่จะมารู้ว่าตัวเองเป็นเจ้าของ

พลายทองสุก เป็น ช้างของ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๗ ที่บวกแม่สุก บ้านปางหละ อ.งาว จ.ลำปาง จากแม่ช้างชื่อพังยะ หลังจากเมื่อหย่านมแล้ว ก็ได้ทำการผ่าจัน และฝึกตามปกติ เหมือนช้างทั่วไป และก็ย้ายมาอยู่ที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง เมื่อคราวที่เปิดศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย พ.ศ. ๒๕๓๕ และในเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ นายธานี วิริยะรัตนพร ขณะนั้นเป็นป่าไม้จังหวัดลำปาง ได้รับแจ้งจากราษฎร ซึ่งเป็นเจ้าของช้างชื่อ พลายสมบุญ อยู่ที่บ้านทุ่งฝาย อ.เมือง จ.ลำปาง ซึ่งคาดว่าช้างพลายสมบุญ ของตนเป็นช้างเผือก ต้องการถวายช้างเชือกดังกล่าวแต่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทั้งนี้เมื่อประมาณ ๑๐ ปีมาแล้ว เจ้าของได้นำช้างเชือกนี้มาที่ ศาลากลางจังหวัดลำปาง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ เนื่องจากเป็นช้างที่มี ลักษณะพิเศษ คือ ขนดกยาว และปลายขนมีสีขาวทั่วตัว แต่ครั้งนั้นไม่มีผู้สามารถยืนยันได้ จึงได้มีการ เตรียมการขนย้ายช้างพลายสมบุญรมายังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง และทางสำนักงานป่าไม้จังหวัดลำปางได้ทำหนังสือถึงสำนักพระราชวัง เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบ

ในวันที่ตรวจสอบ มีข้าราชการระดับสูง ในจังหวัดลำปางมาร่วมเป็นสักขีพยาน ในการตรวจสอบ ร่วมกับผู้อำนวยการคชลักษณ์ จากสำนักพระราชวัง ในขณะที่ตรวจสอบ พลายทองสุกมาจากไหนไม่ ทราบ หลังอาบน้ำเสร็จ ก็เดินผ่านเดินท์ กลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่มาร่วมการตรวจคชลักษณ์ ผู้อำนวยการคช ลักษณ์เห็น ช้างพลายทองสุก ดูต้องตาดี ลักษณะดี จึงเฝ้าดูและค่อยๆ ตรวจดูลักษณะต่างๆ ก็พบว่า ช้างพลายทองสุก มีลักษณะที่เข้าข่ายช้างสำคัญหลายประการ แต่ต้องทำการตรวจโดยละเอียดอีกครั้ง หนึ่ง ส่วนพลายสมบุญรนั้น หลังจากตรวจลักษณะแล้ว ไม่เข้าข่ายช้างสำคัญ และได้ส่งพลายสมบุญร กลับบ้าน

ทางสำนักพระราชวังได้จัดส่ง นายเศวต ธนประดิษฐ์ , ม.ล.พิพัฒน์ฉัตร ดิศกุล , นายกมล แสง ปรีชา ไปทำการตรวจในเบื้องต้นในวันที่ ๓ - ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าสมควรให้ สำนักพระราชวัง จัดส่งผู้อำนวยการคชลักษณ์มาตรวจ ซึ่งทางสำนักพระราชวัง ได้ขอให้บุตรชายของ จมื่นสิริ วังรัตน คือ พ.ต.ต.สุภาวงศ์ คชาชีวะ และ ส.ต.อ. ตามพะทัดถิ์ คชาชีวะ บุตรชายมาทำการตรวจเป็นจำนวน ๓ ครั้ง

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๕ สำนักพระราชวังได้ส่งผู้อำนวยการคชลักษณ์ มาตรวจสอบช้างพลาย ทองสุกอย่างเป็นทางการครั้งแรก โดยมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ร.อ.อริยะ ปุปารมี เป็นประธาน และ ทางจังหวัดลำปางได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ลป ๐๐๑๕.๑/๒๖๑๗๐ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๕ พบช้างมี ลักษณะพิเศษ ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดูแลช้างเชือกดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ

วันที่ ๑๘-๒๑ มกราคม ๒๕๓๖ ได้มีการตรวจสอบช้างพลายทองสุกเป็นครั้งที่ ๒ โดยคณะที่ทำการ ตรวจสอบชุดเดิม และครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ โดยสรุปว่าเป็นช้างสำคัญ อยู่ในตระกูล “ พิษณุพงษ์ ” จำพวก “ อัฐคช ” ชื่อ “ ขมลบ ” สีกายชมพูอ่อน ตาแมว อ้วนทู่โกศสีม่วงอ่อน หางเงิน ข้อง แมงกู่เล็ก ๕.๖ ซม. ขุนขนกระจายเส้น เสียงร้องดังเสียงโค เสียงกรนดังลมพัดในปล้องไม้ไผ่ สูง ๒.๒๕ เมตร ควรแก่การขึ้นระวางสมโภชน์เป็นราชพาหนะ

สำหรับช้างสำคัญที่อยู่ที่ จังหวัดลำปาง นั้น ผมชอบพลายทองสุกมากที่สุด เพราะเป็นช้างที่ดูสง่างามมาก นิสัยดี เรียบร้อย ดูสงบนิ่ง และนิสัยไม่ค่อยก้าวร้าวเมื่อเทียบกับช้างเชือกอื่นๆ แต่ถึงจะเรียบร้อยอย่างไรก็ตาม หากไม่มีความอยู่ด้วย ก็ไม่สามารถที่จะเข้าใกล้ได้ เพราะพลายทองสุกก็มีความห้าวอยู่ในตัวบ้าง พลายทองสุกไม่ค่อยจะคุ้นคนนัก แต่จะคุ้นช้างด้วยกัน พลายทองสุกเป็นช้างที่รักษามารยาท เรียบร้อย เวลาการกิน จะกินช้าๆ ไม่มูมมามหรือรีบกินเหมือนช้างทั่วไป และเวลาเล่นน้ำแล้ว ไม่ค่อยชอบให้ช้างตัวอื่นมาเล่นน้ำอยู่ใกล้ๆ พลายทองสุกเคยกระโดดไล่ช้างตัวอื่นที่เคยมาเล่นน้ำอยู่ใกล้ๆ

พลายทองสุก ตระกูลลำบาก มาถึง ๑๗ ปี ต้องถูกฝึกลากไม้ในป่า ฝึกแสดงโชว์นักท่องเที่ยว กว่าจะได้มาเป็นช้างเจ้า หลังจากนั้นพลายทองสุก ก็ไม่ต้องลำบากอีกต่อไปแล้ว มีแต่กิน อย่างเดียว ไม่ต้องทำงาน แกมมีคนคอยดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี นี่แหละครับที่เขาเรียกบุญพาวาสนาส่ง เมื่อใดที่ถึงเวลาฟ้าลิขิตมาแล้ว ก็ยากที่จะฝืนลิขิตฟ้า ชีวิตคนเราก็เช่นเดียวกันครับ

เมื่อผมมาทำงานเมื่อ ปี ๒๕๓๖ ก็ได้ข่าวมาว่า น่าจะมีพระราชพิธีสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญ
พลายทองสุก และที่เหลือ อีก สามเชือกพร้อมๆกัน คือ พลายขวัญเมือง ,พลายยอดเพชร , พลายวันเพ็ญ
ในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี ซึ่งจะตรงกับปี พ.ศ.
๒๕๓๙ แต่ สุดท้ายแล้วก็มิได้มีการสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญแต่อย่างใด ซึ่งทางสำนักพระราชวังได้ให้
เหตุผลว่า การทำพระราชพิธีสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญ มีค่าใช้จ่ายสูงจึงเห็นควรระงับไว้ก่อน และอีก
วาระหนึ่งในปี พ.ศ.๒๕๔๙ ซึ่งเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี
น่าจะมีพระราชพิธีสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญ แต่ก็ยังมิได้มีการสมโภชขึ้นระวางช้างสำคัญ
ดังกล่าวจบจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

